

СТАНОВИЩЕ

**за дисертационния труд на Филип Иванов Филипов
на тема „Стимули и мотиви за труд в организациите”**

представен за ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

по научна специалност: “Психология на труда и инженерна психология”

шифър 05.06.08 (професионално направление 3.2. „Психология“)

ИНСТИТУТ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЧОВЕКА

ДЕПАРТАМЕНТ „ПСИХОЛОГИЯ“

Разработил: доцент доктор Бистра Методиева Ценова

Национален център по обществено здраве и анализи - София

(специалности: психология на труда, на здравето и клинична психология)

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили след предварително обсъждане на дисертационния труд на Филип Филипов, представен на департамент „Психология” с решение за насочване за защита пред научно жури, назначено със заповед на Директора на Института за изследване на населението и човека, БАН, и на интернет-страницата на Института, раздел „Докторантури” към департамент „Психология”. Представените документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и за академичния състав на БАН за придобиване на ОНС „доктор”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

Филип Иванов Филипов е докторант на самостоятелна подготовка към секция “Трудова, организационна и приложна психология” на Института за изследване на населението и човека, БАН. Коректно са представени изискваните документи за завършено образование, специализации, справка за изпълнение на образователната и научната програма през периода на обучение и получените кредити, които покриват изискването за допускане до защита.

Докторантът е представил дисертационен труд озаглавен „Стимули и мотиви за труд в организациите” в обем от 191 стр. и литература, автореферат от 35 стр., и 2 публикации в български научни издания. Използваните 91 литературни източника потвърждават добрата актуална осведоменост на автора за съвременното развитие на интересуващите го проблеми и подходи за управлението им. Една трета от тях са след 2000 г., а 33 - на чужди езици.

Филип Филипов има повече от 9 год. трудов стаж като икономист в отдел “Икономически анализи и прогнози” към “ВиК” ЕООД гр.Плевен. Завършил е “Стопанско управление”, бакалавърска и магистърска степен, в СА “Д.А.Ценов” гр.Свищов и магистратура по “Психология”.

Дисертационният труд на Филип Филипов „Стимули и мотиви за труд в организациите” изисква добра подготовка и аналитична работа в няколко научни области. Проблемите, които разработва докторантът в съответствие с поставената си цел обхващат:

Измерения на трудовата дейност, трудът като дейност и психологичните ѝ компоненти, същност на мотивационният процес и модели на мотивацията за трудова дейност, стимулиране на персонала, видове стимули и фактори и схеми на стимулиране, критерии за мотивиране и роля на мениджъра в организацията, личностни и организационни фактори и мотивация за труд, удовлетвореност от труда, основни постулати за повишаване мотивацията. Филип Филипов владее и прилага компетентно разнообразни адекватни методи за психологично изследване и статистически анализ и представяне на резултатите. Интерпретацията на резултатите от проведените корелационни, регресионни и дисперсионни анализи е адекватна, задълбочена, отразява търсенията и собствения опит на автора. Специално внимание – в теоретичен и приложен план - е отделено на „Локусът на контрол и ролята му при избиране на подходи за мотивиране на персонала”, на който е посветена една от публикациите на автора. Тясно свързана с друг аспект на дисертацията е втората статия „Анализ на взаимовръзката между “мотиватори” и “хигиенни фактори” с мотивацията и удовлетвореността от работата”.

Филип Филипов демонстрира задълбочени знания в редица свързани с темата му психологически дисциплини – трудова, организационна и социална психология, психология на личността, психологически измервания и количествени методи, психологично консултиране, управление на човешките ресурси. Дисертацията е с практико-приложна насоченост и предоставя завършен модел на анализ на стимули и мотиви за труд в дадена фирма, удовлетвореност от работата и организация на работа с персонала в зависимост от някои личностни характеристики.

Ф. Филипов анализира и систематизира теориите и подходите към изследването на мотивацията за труда, удовлетвореността от труда, стимули и мотиви за труд и защитава хипотезата за връзката помежду им, като обогатява и потвърждава съществуващите знания.

Методичен принос са разработените методики с висока надеждност за изследване на различни видове прилагани стимули в дадена фирма по отношение на личното предпочитание на служителите към тях и удовлетвореността им от реалното им приложение. На фона на нееднозначните резултати от литературата относно връзката на локуса на контрола с различни параметри на изпълнението на трудовата дейност, принос с научно-приложен характер е доказаната връзка на личностовата характеристика локализация на контрола с мотивите за труд и удовлетвореността от работата, както и с предпочитането на определен вид стимул. Принос с потвърдителен теоретичен и приложен характер, е че материалните стимули не винаги са предпочитани в сравнение с нематериалните, дори и по време на икономическа криза.

Перспективността и необходимостта от изследвания в тази област са обосновани с увеличаването на актуалните данни за дълбок спад на мотивацията и ангажираността на изпълнителите със собствената им работа и организация, оттам и на иновациите в световен мащаб (Gallup

изследвания 2008, 2010 г.), пряко свързани с икономическото развитие и затруднения на националните икономики.

Холистичният подход и забележителното трудолюбие и научна задълбоченост и интерес на Ф. Филипов, стремежът му да обхване многомерния проблем за мотивацията за труд и стимулирането в организациите, удовлетвореността от работата и възможности за ефективното им повлияване и управление с оглед и на индивидуално-личностните характеристики е довел до обемист труд, затрудняващ понякога проследяването на водещите аспекти, въпреки добрия стил на изложението. Разработката би спечелила допълнително от прегледно кратко обобщение на основните резултати и отделянето на общите изводи от заключението и подреждане в съответствие с издигнатите хипотези или от проследяваните характеристики – пол, месторабота, локус на контрола. При прецизна и стройна постановка на проблема, издигнатите хипотези не биха загубили от по-кратко формулиране.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените документи и материали, представения дисертационен труд, автореферат и свързани с темата му „Стимули и мотиви за труд в организациите” 2 научни публикации, анализ на значимостта и съдържащите се теоретични, научно-приложни и приложни и методични приноси, давам своята **положителна** оценка и **препоръчвам** на Научното жури към Департамент „Психология”- Институт за изследване на населението и човека, БАН, да присъди на Филип Иванов Филипов научната и образователна степен „доктор по психология”, научна специалност “Психология на труда и инженерна психология” (шифър 05.06.08, професионално направление 3.2. „Психология“).

14.06.2012 г.

София

Изготвил становището:

(доцент д-р Бистра Ценова)